



# Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele



ailevecalisma

[www.ailevecalisma.gov.tr](http://www.ailevecalisma.gov.tr)



- Kadına Yönelik Şiddetin Tanımı, Türleri
- Kadına Yönelik Şiddetin Yaygınlığı/Veriler
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele
- Şiddetle Mücadelede Kurumsal Hizmetler



**Dünyada 1.3 milyar insan yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Sizce yoksulluk sınırının altında yaşayanlar arasında kadın ve kız çocuklarının oranı nedir?**

- a) %40
- b) %50
- c) %60
- d) %70





# Dünyadaki özel mülkiyetin ne kadarı kadınlara ait?

- a) %1
- b) %5
- c) %10
- d) %25





Ülkemizde milletvekillerinin yüzde kaç  
kadındır?

- a) %7
- b) %17
- c) %27
- d) %37





Ülkemizde belediye başkanlarının yüzde kaçını kadındır?

- a) %3
- b) %5
- c) %10
- d) %20





*Ülkemizde erkeklerin işgücüne katılım oranı %73 iken kadınların işgücüne katılım oranı yüzde kaçtır?*

- a) %34
- b) %44
- c) %54
- d) %64





# KADINA YÖNELİK ŞİDDET



# ŞİDDET NEDİR?



- ❖ Kişinin kendisine, bir başkasına, grup veya topluluğa yönelik kasten uyguladığı ve ölüm, yaralanma, gelişimsel bozuk ve psikolojik zarara yol açan veya açması olası **fiziksel güç ve tehdittir.**

(DSÖ, 2002)

- ❖ **Kadına yönelik şiddet** ise ister kamusal isterse özel alanda yaşamda meydana gelsin, kadınlara **fiziksel, cinsel** veya **psikolojik** acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle **tehdit etme, zorlama** veya **keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakmaktır.**

(Birleşmiş Milletler, Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri, 1993)

- ❖ Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen **cinsiyete dayalı bir ayrımcılık** ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranış **kadına yönelik şiddet olarak** tanımlanmıştır.

(Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 6284)

# KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN TÜRLERİ



## ŞİDDET TÜRLERİ

### FİZİKSEL ŞİDDET

Dayak-dövme; tokat atma, tekmeleme, sarsma, Kadının yeti kaybına uğratılması, aç bırakma, uyutmama, soğukta bırakma, hapsedme

Kadının öldürülmesi (cinayetler, intihara zorlama vb.)

### PSİKOLOJİK ŞİDDET

Tehdit etme, Kadına kendini kötü hissettirmek, özgüvenini zedeleyici söz söylemek ve davranışlarda bulunmak, aşağılamak vb.

Kontrol davranışları: Kadının yaşamı üzerindeki kontrolünü yok etmek, çocuklarıyla veya ailesiyle görüşmesine izin vermemek vb.

### CİNSEL ŞİDDET

Sözle, elle sarkıntılık, dijital ortamda cinsel içerikli mesaj gönderme

Cinsel ilişkiye zorlama, cinsel saldırı, Fuhuşa zorlama, kadın ticareti, Erken yaşta, zorla evlendirme

### EKONOMİK ŞİDDET

Kadının çalışmasına engel olma, Çalışıyorsa kazancına el koyma,

Kazancından sadece harçlık almak biçiminde yararlanmasına izin verme vb.

# ŞİDDETİN SONUÇLARI KİMLERİ ETKİLER?



Dünyada her yıl şiddet nedeniyle hayatını kaybeden insan sayısı:

1.4 MİLYON\*

Şiddet en çok **KADINLARA, ÇOCUKLARA, YAŞLILARA, ENGELLİLERE, GÖÇMENLERE, EVSİZLERE, MÜLTECİLERE** yönelmektedir.

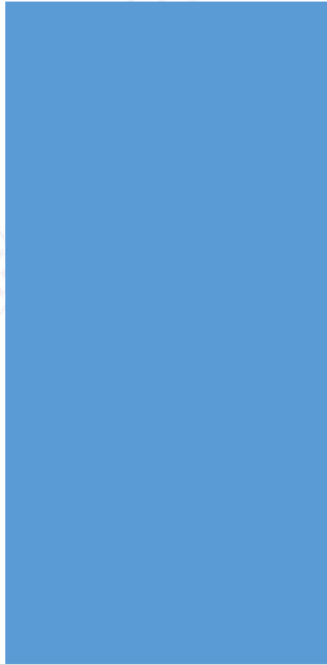
*Kaynak: Dünya Sağlık Örgütü*

# DÜNYA'DA KADIN CİNAYETLERİ



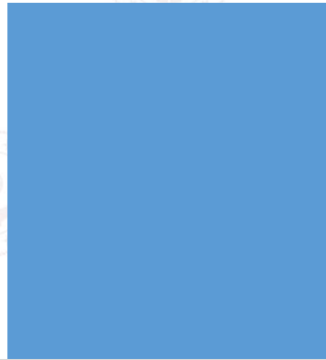
**Bir Yılda Öldürülen Kadın Sayısı (Milyonda)**

13



Dünya

7



Avrupa

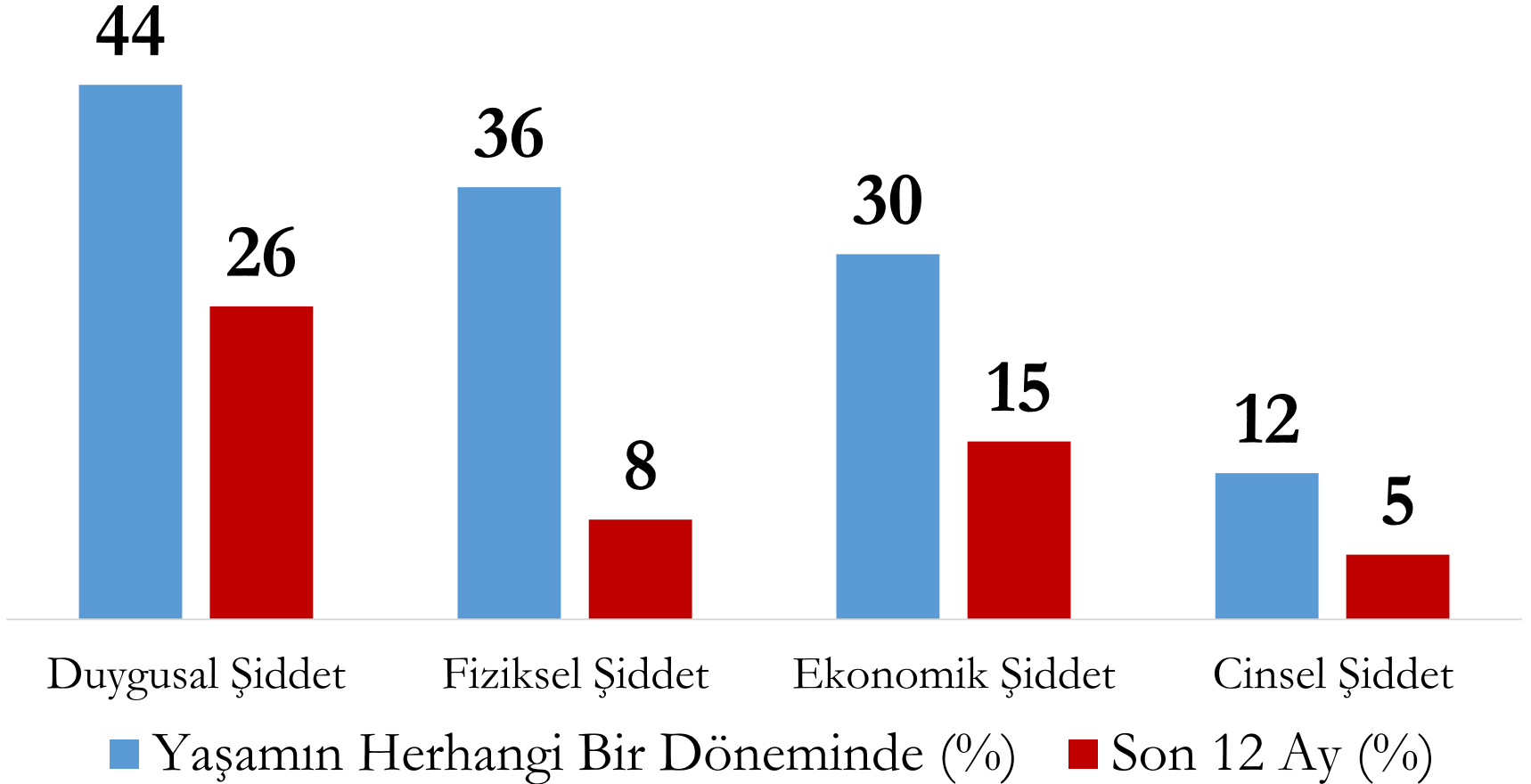
6



Türkiye



## Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Yaygınlığı



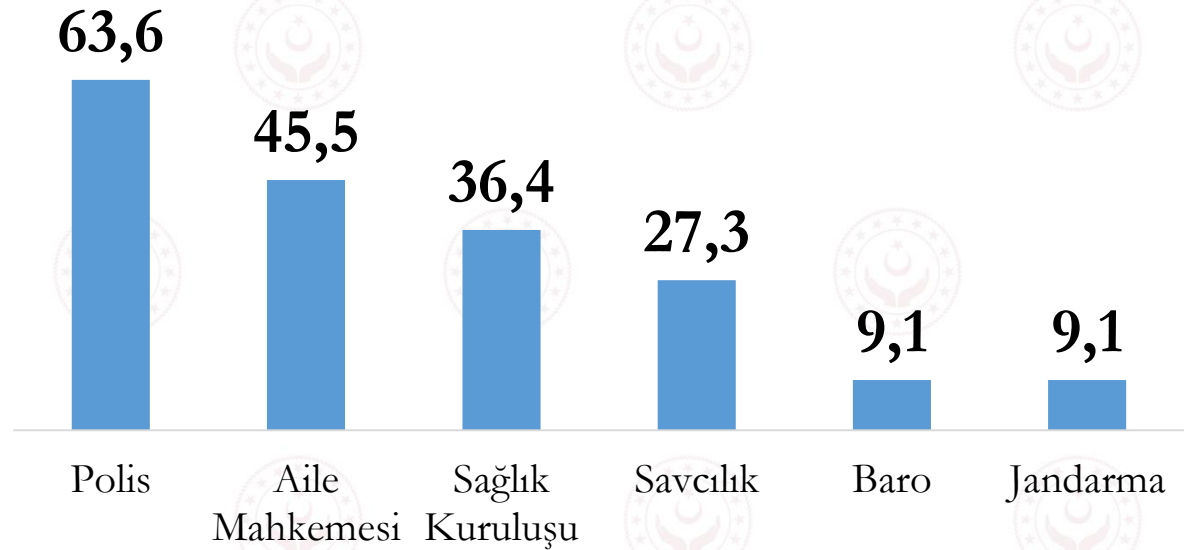
# KYŞ: Kurumsal Mekanizmalara Başvuru Oranı



**Şiddet  
Mağdurlarının  
Kurumsal  
Mekanizmalara  
Başvuru Oranı  
(%)\***



**Türkiye'de Şiddet  
Sonucu Yapılan  
Başvuruların  
Kurum ve  
Kuruluşlara Göre  
Dağılımı (%)\*\***



Kaynak: \*Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Küresel ve Bölgesel Tahminler Raporu (Dünya Sağlık Örgütü, 2013)

\*\*Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2014)

# ŞİDDETİN BİREYSEL ETKİLERİ





**KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN  
KADIN ve ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ,  
TIPKI ŞİDDET TÜRLERİ GİBİ  
FİZİKSEL, CİNSEL, PSİKOLOJİK VE  
EKONOMİK OLARAK KARŞIMIZA  
ÇIKMAKTADIR.**





Dünyada en az  
**her 3 kadından 1' i**  
fiziksel veya cinsel şiddete  
maruz kalmaktadır.



# ŞİDDETİN KADININ FİZİKSEL SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ



- Kafa, karın ve göğüs kafesi ve kol bacaklarda yaralanmalar
- Vücudun muhtelif bölümlerinde çürük ve ezikler, sert cisimlerin oluşturduğu izler
- Vücutta kırıklar, yırtık ve kesikler
- Göz içi yaralanmaları
- Kas eklem ağrıları
- Kronik ağrı yakınması
- Sindirim sistemi bozuklukları
- Huzursuz barsak sendromu
- Üriner sistem enfeksiyonları
- Solunum sistemi ile ilgili sorunlar
- Fiziksel işlevsellikte azalma
- Yeti kayıpları (görme, işitme, kognitif kayıplar)



# Şiddetin Kadının Ruhsal Sağlığı Üzerindeki Etkileri



Utanma

Yalnızlık

Yetersizlik  
Hissi

Fiziksel  
Rahatsızlıklar

Suçluluk

Başarısızlık  
Hissi

İstismarı  
Önemsememe

Düşük  
Özgüven

Harekette  
Bulunmada  
Yetersizlik

Yeme  
Bozuklukları

Değersizlik  
Hissi

Konsantrasyon  
Güçlüğü

Kendinden  
Memnuniyetsizlik

Madde  
Bağımlılığı

# ŞİDDETE MARUZ KALAN KADINLAR NELER DÜŞÜNÜR



?

?

?

?

?

?



- Tekrarlamayacak
- Kocam beni seviyor, bana zarar vermek istemez
- Yaşadıklarımı kimseye anlatmamam gerekiyor
- Çocuklarımın iyiliği için kabullenmeliyim
- Yapabileceğim bir şey yok
- Hak etmiştim
- Bu benim kaderim

# AİLE İÇİ ŞİDDETİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ



- Düşük benlik saygısı, kendine güvensizlik
- Aşırı pasiflik yada hiperaktivite
- İletişim sorunları
- Uyum sorunları
- Düşük akademik başarı
- Anti-sosyal özellikler
- Kişilik bozuklukları
- Suça yönelme
- İntihar eğilimi



# ÇOCUKLARIN AİLE İÇİ ŞİDDETEN ÖĞRENDİKLERİ



Şiddet aile ilişkilerinin bir parçasıdır.

Şiddet çatışmaları çözmek için kullanılan uygun bir yöntemdir.

Şiddet uygulayan aile üyesine genellikle bir ceza verilmez.

Şiddet diğer insanları kontrol etmek için kullanılacak bir yoldur.

# ŞİDDETİN TOPLUMSAL MALİYETİ



## Doğrudan Maliyeti

- Sağlık Hizmetleri
- Kolluk Uygulamaları
- Ceza Adalet Sistemi
- Bakım ve Barınma
- Sosyal hizmetler
- Sosyal Yardımlar

## Ekonomik Çarpan Etkileri

- İşgücüne katılım ve istihdamda azalma
- Üretkenlik-verimliliğin düşmesi
- Düşük kazanç-Vergi gelirlerinde azalma
- Sosyal sermayede düşüş
- Yatırım ve tasarrufta azalma

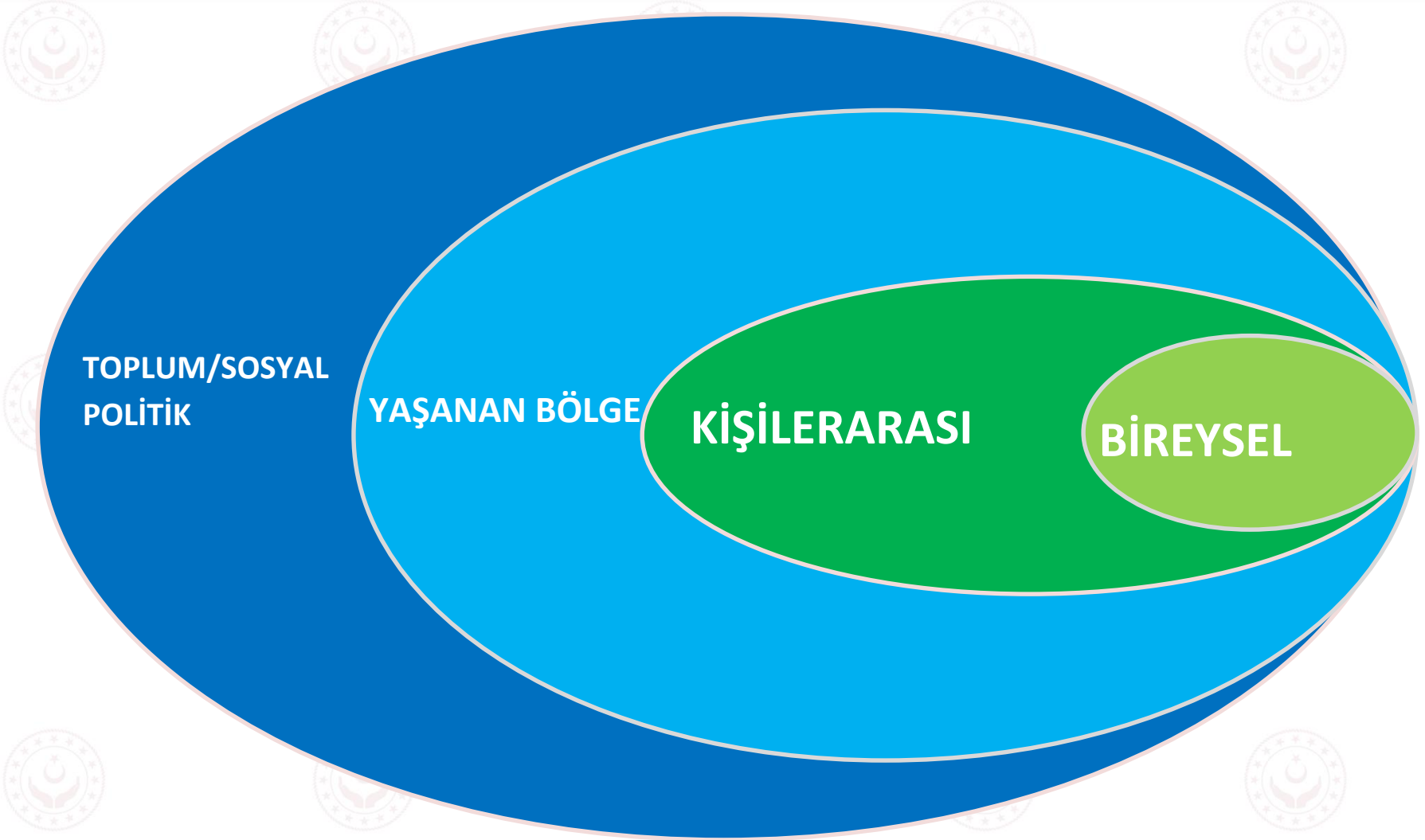
## Dolaylı Maliyeti

- Toplumda artan huzursuzluk
- Suç, cinayet ve intiharlarda artış
- Alkol ve madde bağımlılığı
- Depresif bozukluklar

## Sosyal Çarpan Etkileri

- Şiddetin kuşaktan kuşağa aktarılması
- Yaşam kalitesinin düşmesi
- Karar alma süreçlerine katılımın azalması

# KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN NEDENLERİ



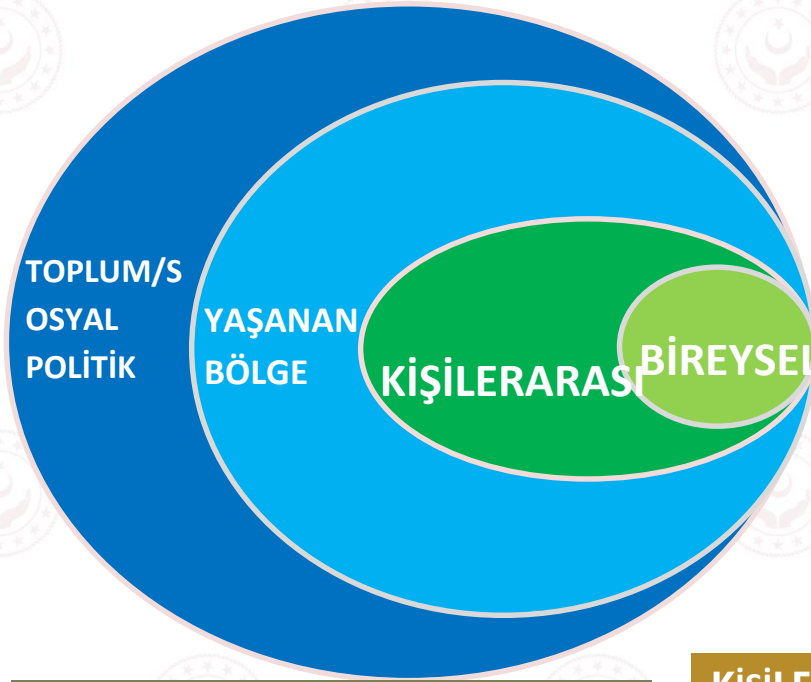


# KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN NEDENLERİ



## KADIN\_ERKEK EŞİTSİZLİĞİ

- Hızlı sosyal değişimler
- Ekonomik eşitsizlikler
- Yoksulluk
- Zayıf ekonomik güvence ağları
- Yasaların uygulanmasındaki yetersizlikler
- Şiddeti pekiştiren kültürel normlar
- Ateşli silahlara erişimin kolay olması
- Çatışma ortamı/çatışma sonrası ortam



## BİREYSEL

- Çocuklukta kötü muameleyle maruz kalmış olmak
- Psikolojik/kişisel bozukluklar
- Alkol/madde kötüye kullanımı
- Şiddete başvurma öyküsü

## YAŞANAN BÖLGE

- Yoksulluk
- Yüksek suç işleme oranları
- Yüksek düzeyde ikamet yeri değişiklikleri
- Yüksek işsizlik
- Yerel yasa dışı madde ticareti
- Zayıf kurumsal politikalar
- Mağdurlara yönelik hizmetlerin yetersizliği

## KİŞİLERARASI

- Yetersiz anne-babalık becerileri
- Evlilikte uyumsuzluk
- Anne-babayla çatışmaların şiddet içermesi
- Ev halkının SED'nin düşük olması
- Şiddete bulaşmış arkadaşların varlığı



# KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

# Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetle İlgili Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler



- BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (1948)
- BM Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge (1993)
- BM Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) 1979/1985
- Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu (1995)
- Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) (2011/2014)

# Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetle İlgili Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler



- T.C. Anayasası
- Türk Medeni Kanunu
- İş Kanunu
- Türk Ceza Kanunu
- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun



## Anayasa



### MADDE 10- Kanun önünde eşitlik

Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

•**Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.**

•“... Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.”



## Anayasa

### MADDE 41- Ailenin korunması ve çocuk hakları

**Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.**

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.

## Türk Medeni Kanunu (2002)

- Aile birliğinin yönetiminde eşlerin eşit söz hakkı vardır.
- Eşler oturacakları evi birlikte seçerler.



## Türk Medeni Kanunu (2002)

Ülkemizde evlilik yaşı 18'dir.

- 18 yaşını doldurmuş erkek ve kadın başka bir kimsenin rızası veya iznine bağlı olmaksızın evlenebilir.
- 17 yaşını tamamlayan erkek ve kadın velinin izni ile
- 16 yaşını dolduran kadın ve erkek hakim izni ile evlenebilir.
- **Hiç kimse zorla evlendirilemez.** Aksi durumunda evliliğin iptali istenebilir.







## Türk Ceza Kanunu (2005)

- Aile içi ve Kadına Karşı Şiddet suçtur ve cezalandırmaktadır.
- Töre cinayetleri kasten öldürme suçunun nitelikli halleri arasında düzenlenmiştir. Fail ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırılmaktadır.



Türk Ceza Kanunu





Türk Ceza Kanunu

## Türk Ceza Kanunu (2005)

- Evlilik içi tecavüz suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- İşyerinde cinsel taciz suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- Aynı konutta birlikte yaşanan kişilere karşı kötü muamelede bulunma suçtur ve cezalandırılmaktadır.





## İş Kanunu (2003)

- İşe alınmada, çalışma koşullarında ve iş akdinin feshinde cinsiyet dahil hiçbir nedenle ayırım yapılamaz.
- Aynı veya eşit değerde bir iş için **cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret verilemez.**
- İş yerinde **cinsel taciz, iş akdinin feshinde haklı neden oluşturmaktadır.**

# 6284 sayılı Kanun Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair



- şiddete uğrayan
- şiddete uğrama tehlikesi bulunan

**kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı**

**ısrarlı takip mağduru** olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenler



# 6284 sayılı Kanun Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun



## TEDBİR KARARLARI

**KORUYUCU  
TEDBİR  
KARARLARI**

**ŞİDDETE MARUZ  
KALANA YÖNELİK**

**Hakim, Mülki Amir, Kolluk Amiri**

**ÖNLEYİCİ  
TEDBİR  
KARARLARI**

**ŞİDDET UYGULAYANA  
YÖNELİK**

**Hakim, Kolluk Amiri**

# 6284 sayılı Kanun Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair



## Tedbir Kararı

İlgilinin talebi

AÇSHB veya kolluk görevlilerinin başvurusu

Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir.

Nereden talep edilir ?



en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer

- ✓ Hâkiminden
- ✓ Mülkî amirden
- ✓ Kolluk biriminden

Ne kadar bir süre için verilebilir ?  İlk seferinde **en çok altı aylık bir süre** için

➤ Somut duruma göre, resen veya talep üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, aynen devam etmesine veya kaldırılmasına karar verilebilecektir.

# KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE



## Politika Geliştirme ve İzleme

Ulusal Eylem Planları

İl Eylem Planları

Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi

İl Komisyonları

Koordinasyon Planı

## Hizmet Birimleri

ŞÖNİM

Kadın Konukevleri

SHM şiddetle mücadele irtibat noktaları

Aile içi şiddetle mücadele Büro amirlikleri

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri

## Mağdur Destek Sistemleri

Veri Entegrasyon

Risk Analizi Sistemi

Elektronik Kelepçe

Alo 183

KADES

Alo 112-155-156

## Farkındalık Çalışmaları

KYŞ Seminerleri

Eğitici Eğitimleri

Bedelli Askerlik Eğitimleri

25 Kasım Etkinlikleri

# Şiddet Mağdurlarının Başvurabileceği Kurumlar



Şiddet Önleme ve İzleme  
Merkezleri (ŞÖNİM)

ASH İl Müdürlükleri ve  
Sosyal Hizmet  
Merkezleri

ALO 183  
Sosyal Destek Hattı



Cumhuriyet Başsavcılığı

Aile Mahkemeleri

Kolluk Birimleri

Polis Merkezleri

Jandarma Karakolları

Sağlık Bakanlığı





# ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri)



## Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde Sunulan Hizmetler



# ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri)



Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak,

- Şiddete uğramış ya da şiddete uğrama riski bulunan kişilerin başvurabileceği,
- **Danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme** hizmetleriyle, ihtiyaç duydukları konularda **güçlendirici ve destekleyici hizmetleri** veren,
- İzleme çalışmalarını **yedi gün yirmi dört saat esası ile yürüten** merkezlerdir.

# SOSYAL HİZMET MERKEZLERİ



❖ Sosyal Hizmet Merkezlerinde kadına yönelik koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulması amacıyla «**Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları**» oluşturulmuştur.



# KADIN KONUKEVLERİ



# KADIN KONUKEVLERİ



Konukevleri fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

## BARINMA

- 6 ay süre ile barınma hizmeti sunulmaktadır.

## PSİKOSOSYAL DESTEK

- Meslek elemanları tarafından barınma süresince sağlanmaktadır.

## HARÇLIK

- Sosyal inceleme raporuna istinaden harçlık ödemesi yapılmaktadır.

## HUKUKİ DESTEK

- İl Avukatları ya da Barolar tarafından sağlanmaktadır.

## YÖNLENDİRME VE REHBERLİK

- Meslek elemanları tarafından barınma süresince sağlanmaktadır.

## ÜCRETSİZ KREŞ DESTEĞİ

- 0-6 yaş çocuklarına yönelik hizmet sunulmaktadır.

## İSTİHDAM DESTEĞİ

- MEB, Meslek Edindirme Kursları
- İŞKUR, Mesleki Danışmanlık



# ALO 183 SOSYAL DESTEK HATTI

## ❖ “ALO 183 Sosyal Destek Hattı”

❖ Salgın sürecinde, Alo 183 Sosyal Destek Hattını arayan şiddet mağdurları için önceliklendirme süreci başlatılmış olup, “0” tuşuna basarak herhangi bir sıra beklemeden ilgili destek personeline ulaşılabilir.

❖ “0 501 183 0 183” iletişim numarasından 7 gün 24 saat **WhatsApp** ve **BİP** uygulaması aracılığıyla vatandaşlara hizmet sunulmaya başlanmıştır.



# KADIN DESTEK SİSTEMİ (KADES)



- ❖ **Yalnızca kadınların** kullanımına açıktır.
- ❖ **Yardım İste butonu** vasıtasıyla **7/24** kolluk birimlerine ulaşım sağlamaktadır.
- ❖ İhtiyaç tespiti halinde mağdurların **Bakanlığımıza bağlı Merkezler**den hizmet almaları için yönlendirme yapılmaktadır.



# TEKNİK YÖNTEMLERLE TAKİP: ELEKTRONİK KELEPÇE



- ❖ İlgili Protokol; **Bakanlığımız, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı** arasında **08.03.2015** tarihinde imzalanmıştır.
- ❖ Pilot uygulamada; **Adalet Bakanlığı Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı**'nda bulunan **elektronik izleme sistemi** altyapısı kullanılmaktadır.
- ❖ Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanın birlikte izlenerek yüksek riskli vakalarda etkili koruma ve müdahale sağlamaktadır.



2015

Ankara  
İzmir

2017

Antalya  
Bursa  
Gaziantep  
İstanbul

2019

Adana Mersin  
Aydın Sakarya  
Denizli Samsun  
Eskişehir Trabzon  
Malatya

2021

81 il





## Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitimlerine Devam Ediyoruz.

- ❖ Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2007 yılından itibaren başlatılan eğitimlerle bugüne kadar Ülke genelinde **1.993.533** kişiye eğitim ve seminerler verilmiştir.



# ŞİDDETE SIFIR TOLERANS



Kamu kurum ve kuruluşlarının birlikte ve koordineli şekilde çalışma kültürünü geliştirmesi son derece önemlidir.



# SONSÖZ...



- Şiddetle mücadelede kapsamında mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan sorunlara köklü ve gerçekçi bir çözüm için *toplumun tüm kesiminin katılımı gereklidir ve yasalara göre de zorunludur.*
- Bu konuda her birimizin sorumluluğu bulunmaktadır.

**GÜÇLÜ KADIN;**

**GÜÇLÜ AİLE;**

**GÜÇLÜ TOPLUM.**





# TEŞEKKÜRLER

[www.ailevecalisma.gov.tr](http://www.ailevecalisma.gov.tr) |    ailevecalisma